

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **D. P.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2019, č. j. OAM-80/LE-BA02-BA04-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 9. 2019, č. j. 62 Az 8/2019 - 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 6.353 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předcházející řízení

[1] Žalovaný rozhodl v záhlaví uvedeným rozhodnutím o nepřipustnosti žádosti žalobce o mezinárodní ochranu dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.

[2] V odůvodnění rozhodnutí žalovaný konstatoval, že žalobce uvádí stejné motivy svého odchodu ze země původu, jako uváděl v průběhu správního řízení o jeho předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Těmito důvody, tedy obavou žalobce z povolání do armády a z možného trestního stíhání v případě, že by nastoupit do vojenské služby

odmítl, se již žalovaný zabýval v rámci předchozího řízení a neshledal, že by odůvodňovaly udělení jakéhokoliv typu mezinárodní ochrany. Dále žalovaný poukázal, že v průběhu řízení žalobce podmínil svůj návrat na Ukrajinu ukončením výjimečného stavu a konáním prezidentských voleb. Výjimečný stav byl ukončen ke dni 26. 12. 2018 a druhé kolo prezidentských voleb, jenž vyhrál Volodymyr Zelenskyj, proběhlo již dne 21. 4. 2019. Obě žadatelem vyslovené podmínky pro možnost jeho návratu do vlasti tak byly již splněny. Na základě informací o zemi původu vyplývajících ze zpráv OAMP MV ČR ze dne 14. 9. 2018 a MZV ČR ze dne 16. 5. 2018 pak žalovaný dospěl k závěru, že na Ukrajině nedošlo od doby, kdy byla meritorně posuzována předchozí žádost, k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítal, že žalovaný neprovedl dostatečné srovnání situace v zemi původu v době podání první a druhé žádosti o mezinárodní ochranu, jelikož vycházel z neaktuálních materiálů. Nelze tak přihlížet k závěru žalovaného, dle kterého z výše uvedených zpráv vyplývá, že od listopadu 2018, kdy soud potvrdil rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany žalobci, nedošlo k žádné změně na Ukrajině. Datace zpráv citovaných žalovaným nasvědčuje tomu, že tyto zprávy mohly být podkladem pro vyhodnocení situace na Ukrajině v době podání druhé žádosti o mezinárodní ochranu žalobce, či nejpozději v době soudního přezkumu prvního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu, ale nikoliv pro srovnání situace na Ukrajině od listopadu 2018.

[4] Krajský soud v Ostravě nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl, přičemž dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Nepřisvědčil žalobci ohledně tvrzené nezákonnosti napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že žalovaný uvedl, že ke změně bezpečnostní situace na Ukrajině nedošlo (mj.) od listopadu 2018. Připustil, že žalovaný vycházel primárně z informací OAMP MVČR z 14. 9. 2018, nicméně, ani žalobce sám netvrdí, že by od listopadu 2018 došlo k nějaké zásadní změně politické a bezpečnostní situace na Ukrajině. Nadto je z běžných veřejně přístupných informačních zdrojů známo, že z prezidentských voleb na Ukrajině vzešel jako vítěz prezident Volodymyr Zelenskyj a že od jeho nástupu do funkce dochází k postupné stabilizaci situace a vyvíjí snahu o brzké politické ukončení vojenského konfliktu. Nelze tedy vytýkat žalovanému, pokud ve svém rozhodnutí vychází ze skutečností, které jsou mu známy z úřední činnosti, či které jsou veřejně dostupné. Žalovaný tak správně posoudil opakovanou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustnou.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl výše uvedený rozsudek krajského soudu kasační stížností a požádal o přiznání odkladného účinku. Namítl, že žalovaný založil odůvodnění rozhodnutí na neaktuálních zprávách o zemi původu, pročež nemohl zjistit, zda došlo v zemi původu stěžovatele od posledního řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany k podstatným změnám, které by mohly založit opodstatněnost nové žádosti stěžovatele. Stěžovatel nesouhlasil s krajským soudem, že žalovaný může při posouzení žádosti vycházet z obecně známých informací, aniž by ve spise uvedl zdroj, ze kterých tyto informace čerpá. Takový postup má za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

pokračování

[6] Žalovaný ve svém vyjádření konstatoval, že stěžovatel neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která odůvodňovala opětovné vedení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Dále odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud rovněž nepovažuje kasační stížnost za nepřijatelnou dle § 104a odst. 1 s. ř. s. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nezákonnost napadeného rozhodnutí podle stěžovatele spočívá v tom, že žalovaný vycházel v odůvodnění svého rozhodnutí z informací, které však nemají oporu ve spise.

[10] Žalovaný na str. 4 napadeného rozhodnutí konstatuje, že výjimečný stav na Ukrajině byl ukončen již ke dni 26. 12. 2018 a druhé kolo prezidentských voleb, jež vyhrál Volodomyr Zelenskyj, proběhlo dne 21. 4. 2019. Ve správním spise pak není obsažen zdroj, ze kterého žalovaný tyto informace čerpal.

[11] Dle § 50 odst. 1 správního řádu mohou být podklady pro vydání rozhodnutí zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.

[12] Spornou je v tomto případě otázka, zda mají výše citované informace charakter skutečností obecně známých (tzv. notoriety), a nemusí tedy být podloženy důkazním materiálem ve správním spisu, či zda se jedná o skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, u kterých správní orgán musí uvést, ze které jeho úřední činnosti či postupu jsou mu tyto skutečnosti známy (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011 - 58, č. 2312/2011 Sb. NSS).

[13] Notoriety mohou být známy úplně každému nebo širokému okruhu osob v určitém místě a čase. Je možno rozlišovat notoriety známé celostátně a notoriety známé místně. Jak uvádí odborná literatura, notoriety „jsou takové skutečnosti, jež jsou anebo mohou býti vůbec každému aneb jistým vrstvám společnosti lidské bezpečně známy prostě proto, že člověk jest členem této společnosti, prožívá, sleduje a ve své vědomosti si vtiskuje události, které sebou život přináší neb v minulosti přinesl. Patří-li do kruhu takto informovaných osob i soud (aneb lze-li od něho právem žádati, aby byl s tou neb onou skutečností takto obeznámen), netřeba důkazu o skutečnosti, na niž se vědomost soudu vztahuje.“ (Hora, V. Československé civilní právo procesní. I. – III. díl, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 311). Naproti tomu „[n]ahodilé vědomosti soudcovy z oboru jemu cizího nejsou skutečnostmi obecně známými“ (rozhodnutí NS ČSR ze dne 7. 7. 1925, sp. zn. Zm II 234/25, pramen Vážný 2044/1925 tr., cituje rozsudek NSS ze dne 23. 2. 2010, č. j. 2 As 48/2009 – 94, věc BIOCLINICA).

[14] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s judikaturou Nejvyššího soudu, podle níž u obecně známé skutečnosti je již z její povahy nadbytečné, aby soud uváděl, jak se ji dozvěděl (usnesení NS ze dne 1. 9. 2010, sp. zn. 29 Cdo 748/2010). Naproti tomu aplikuje-li soud skutečnosti známé z úřední činnosti, musí náležitě vyložit v odůvodnění rozhodnutí, ze které své konkrétní úřední činnosti či postupu zná takové skutečnosti, resp. odkud se o nich dozvěděl (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009 – 129, č. 2038/2010 Sb. NSS, body 27 a 28; shodně ve vztahu ke správnímu řízení rozsudek ve věci věc BIOCLINICA, cit. v bodě [13] shora).

[15] Totéž platí *mutatis mutandis* i pro správní orgán. Správní orgán tedy nemusí uvádět zdroj, z něhož se dozvěděl o existenci obecně známé skutečnosti. To by bylo z povahy věci nadbytečné. Naproti tomu musí uvést, ze které jeho konkrétní úřední činnosti či postupu jsou mu známy tzv. úřední skutečnosti (shodně rozsudek ve věci BIOCLINICA).

[16] Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se závěrem krajského soudu, že žalovanému nelze vytýkat, pokud ve svém rozhodnutí vychází ze skutečností, které jsou mu známy z úřední činnosti, či které jsou veřejně dostupné, aniž by uvedl zdroj těchto informací. Informace ohledně data a výsledku konání prezidentských voleb či o zrušení výjimečného stavu na Ukrajině nenaplnují znaky skutečností obecně známých ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu, jelikož se jedná o informace ohledně vnitropolitické situace jiného státu a nelze u nich bez dalšího tvrdit, že jsou obecně jednotlivcům či české občanské společnosti „bezpečně známy“.

[17] Vzhledem k výše uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že informace citované žalovaným ohledně výsledku voleb na Ukrajině a zrušení výjimečného stavu mají charakter úředních skutečností ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu. Pro tento závěr ostatně hovoří vyjádření žalovaného, dle kterého je žalovanému z informací shromážděných v průběhu správního řízení o situaci na Ukrajině a rovněž z předešlé úřední činnosti známo, že v zemi původu stěžovatele nedošlo k takové zásadní změně politické a bezpečnostní situace, která by mohla založit opodstatněnost nové žádosti (zvýraznění doplněno).

[18] Žalovaný tedy pochybil, pokud ve správním spisu nespecifikoval, ze které konkrétní úřední činnosti či postupu jsou mu tyto skutečnosti známy. Toto pochybení však nemohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí jako celku, jelikož nebylo natolik intenzivní, aby představovalo důvod ke zrušení rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2017, č. j. 9 As 283/2016 - 42).

[19] Z konstantní judikatury plyne, že dílčí pochybení procesního charakteru musí dosáhnout určité intenzity, aby vedlo k nutnosti zrušení napadeného rozhodnutí. Vždy je totiž nutné poměřovat míru procesního pochybení a jeho vliv na zákonnost správního rozhodnutí (srovnej např. rozsudky NSS ze dne 18. 6. 2014, č. j. 3 As 87/2013 – 31, nebo 9 As 283/2016 ze dne 16. 6. 2010, č. j. 5 As 60/2009 – 163). Nelze tedy dospět k obecnému závěru, že jakékoli porušení procesních norem automaticky má vést ke zrušení správního rozhodnutí. V posuzovaném případě totiž žalovaný uvedl informaci o prezidentských volbách a jejich výsledku a o zrušení výjimečného stavu pouze na okraj jako reakci na vyjádření stěžovatele, že za splnění těchto podmínek je ochoten odcestovat na Ukrajinu. Pro posouzení věci samotné, tj. zda stěžovatel uvádí nové doposud neposouzené důvody

pokračování

v opakované žádosti o mezinárodní ochranu a zda se situace v zemi původu podstatně nezhoršila, tyto okolnosti nehrály roli.

[20] Zdejší soud dále nepřisvědčil námitce stěžovatele, že žalovaný vycházel v odůvodnění svého rozhodnutí z neaktuálních zpráv o zemi původu. Správní orgán má v řízení o udělení mezinárodní ochrany povinnost zjistit úplně a přesně skutečný stav věci, tato povinnost je však limitována tvrzeními žadatele o azyl, což Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42. Ve skutečnosti, že správní orgán využil zprávu o zemi původu, od jejíhož vyhotovení uplynul v době zahájení řízení o udělení mezinárodní ochrany méně než jeden rok, nelze spatřovat pochybení správního orgánu, neboť i takováto zpráva může nepochybně obsahovat informace relevantní pro řádné zjištění skutkového stavu a správné posouzení věci. Nejvyšší správní soud má tedy za to, že žalovaný si obstaral dostatek informací o zemi původu stěžovatele, skutkový stav zjistil řádně a nebylo nutné, aby si obstarával další informace, jak to požaduje stěžovatel. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že při zjišťování skutkového stavu žalovaný nepochybil.

[21] Stěžovatel nadto ani netvrdí, že by došlo k nějaké zásadní negativní změně politické a bezpečnostní situace na Ukrajině. Nutno souhlasit se žalovaným i s krajským soudem, že tytéž skutkové okolnosti týkající se jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ať už ve formě azylu, či doplňkové ochrany vznesl stěžovatel již v předchozí žádosti a byly předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení před žalovaným, a byly tak naplněny důvody nepřipustnosti žádosti podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný proto právem řízení zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona. Možno v tomto směru odkázat na ustálenou soudní judikaturu NSS, např. rozsudek ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011 – 74, a rozsudek rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, č. 2642/2012 Sb. NSS, podle něhož: *„správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Připustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřipustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zastaví.“*

[22] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť rozhodl ve věci samé bez zbytečného odkladu.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[23] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[24] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na

náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

[25] Nejvyšší správní soud rozhodl o odměně a náhradě hotových výdajů ustanoveného zástupce stěžovatele Mgr. Ladislava Bárty. Podle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), mu Nejvyšší správní soud určil odměnu v částce 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti) v plné výši a v částce 1.550 Kč za jeden úkon, za nějž náleží odměna v poloviční výši [návrh na přiznání odkladného účinku § 11 odst. 2 písm. a) a odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.]. Podle § 13 odst. 4 citované vyhlášky náhradu hotových výdajů za dva úkony v částce 600 Kč. Jelikož je advokát plátce daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 1.103 Kč. Celková částka odměny a náhrady hotových výdajů ustanoveného zástupce tak činí 6.353 Kč. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. ledna 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu